



Strasbourg, 18.4.2023  
COM(2023) 212 final

**RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU**

**privind Mecanismul unic de supraveghere instituit în temeiul  
Regulamentului (UE) nr. 1024/2013**

# RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

## privind Mecanismul unic de supraveghere instituit în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1024/2013

### 1. Introducere

#### 1.1 Obiectivele raportului

Mecanismul unic de supraveghere (MUS) a fost instituit în noiembrie 2014 ca un prim pas esențial către uniunea bancară, pentru a se asigura că instituțiile de credit din UE fac obiectul unei supravegheri de cea mai înaltă calitate, pentru a pune în aplicare în mod rațional și eficace politica Uniunii referitoare la supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și pentru a aplica în mod consecvent cadrul unic de reglementare pentru serviciile financiare. MUS a fost conceput sub forma unei arhitecturi integrate în cadrul căreia se regăsesc Banca Centrală Europeană (BCE) ca autoritate supranațională și autoritățile naționale competente (ANC-uri) din statele membre care fac parte din zona euro și din cele care au încheiat un acord de cooperare strânsă cu BCE.

Funcționarea și responsabilitățile MUS se întemeiază pe regulamentul care îi încredințează BCE o serie de atribuții de supraveghere, și anume Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 („Regulamentul privind MUS”). Regulamentul menționat implică obligația Comisiei<sup>1</sup> de a efectua, o dată la trei ani, o analiză amplă a aplicării generale a Regulamentului privind MUS. Analiza urmărește identificarea impactului potențial asupra bunei funcționări a pieței interne.

Prima analiză a fost finalizată în 2017, iar raportul Comisiei a fost publicat în octombrie 2017<sup>2</sup>. A doua analiză trebuia să aibă loc în 2020, însă a fost amânată până în 2022 din cauza pandemiei de COVID-19 și a necesității de a prioritiza lucrările referitoare la Pachetul bancar 2021. În prezent, Comisia își publică raportul privind cea de a doua analiză.

#### 1.2 Domeniul de aplicare al analizei

Analiza se realizează ca urmare a constatărilor Raportului privind MUS din 2017 pentru a evalua dacă deficiențele identificate la momentul respectiv au fost remediate în mod corespunzător. De asemenea, acesta vizează domeniile care intră în domeniul de aplicare al mandatului prevăzut la articolul 32 din Regulamentul privind MUS și care nu au fost evaluate în cadrul Raportului din 2017, întrucât, la momentul respectiv, nu existau suficiente informații disponibile pentru a trage concluzii (de exemplu, nu au existat cazuri de acorduri de cooperare strânsă care să fie examinate). În plus, analiza se concentrează asupra evoluțiilor și riscurilor specifice, cu prioritate ridicată, la adresa stabilității financiare a sectorului bancar, și anume:

---

<sup>1</sup> Articolul 32, [Regulamentul privind MUS](#).

<sup>2</sup> [Raportul privind MUS din 2017](#).

- evaluarea competenței și onorabilității – un instrument important de supraveghere care constituie cea mai mare parte a deciziilor adoptate de Consiliul guvernatorilor BCE în domeniul supravegherii bancare;
- riscurile legate de factorii climatici și de mediu, sociali și de guvernanță (ESG) – schimbările climatice au un impact din ce în ce mai semnificativ asupra economiei și ar putea reprezenta o amenințare majoră la adresa stabilității financiare în următorii ani;
- riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului – un punct prioritar pe agenda politică a UE;
- grupurile de țări terțe în contextul post-Brexit – provocarea la adresa supravegherii generată de faptul că o serie de bănci mari din țări terțe își înființează noi filiale în UE;
- TIC și riscul cibernetic – având în vedere digitalizarea sporită a serviciilor financiare și tensiunile geopolitice ridicate.

Procesul de analiză a constat în: (i) cercetare documentară; (ii) date din partea MUS; (iii) interviuri informale cu toate ANC-urile din țările participante la MUS, precum și cu ANC-urile din statele membre UE neparticipante la MUS; (iv) interviuri informale cu Autoritatea Bancară Europeană (ABE) și Comitetul Unic de Rezoluție (SRB) și (v) discuții informale cu părțile interesate din industrie.

În cadrul cercetării documentare, echipa Comisiei a analizat o serie de documente aflate la dispoziția publicului, precum și documentele furnizate de BCE (de exemplu, ghiduri, proceduri și prezentări). Echipa a avut, de asemenea, numeroase interacțiuni cu personalul BCE pe tot parcursul procesului, inclusiv o vizită la sediul BCE.

Reuniunile informale cu reprezentanți ai tuturor celor 21 de ANC-uri care fac parte din MUS sau care au încheiat acorduri de cooperare cu MUS au oferit feedback util referitor la situația generală a MUS, astfel cum este privită din perspectiva ANC-urilor, la activitățile MUS și la domeniile prioritare care fac obiectul analizei. În plus, reuniunile informale cu reprezentanți ai celor șase ANC-uri din UE care nu participă la MUS au fost utile pentru a afla perspectiva acestora asupra cooperării cu MUS.

De asemenea, Comisia s-a întâlnit cu mai multe organizații din sector<sup>3</sup> pentru a discuta opiniile acestora cu privire la funcționarea MUS și la domeniile prioritare care fac obiectul analizei.

### **1.3 Mesajele principale și structura raportului**

În urma analizei, Comisia a ajuns la concluzia că, în ansamblu, MUS funcționează bine. Acesta a devenit o autoritate de supraveghere matură, consacrată, care îndeplinește obiectivele stabilite la momentul creării sale. MUS contribuie la asigurarea faptului că băncile sunt bine pregătite și capitalizate în caz de crize economice și financiare. De asemenea, MUS asigură o supraveghere bancară proactivă și de bună calitate, adaptându-se rapid la provocările în materie de supraveghere, astfel cum s-a demonstrat în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19. Cooperarea în cadrul MUS între BCE și ANC-uri funcționează bine. La fel de pozitiv este și feedbackul cu privire la funcționarea cooperării strânse.

---

<sup>3</sup> Au avut loc discuții cu principalele asociații bancare active la nivel european, cum ar fi Federația Bancară Europeană, Asociația pentru Piețele Financiare din Europa, Grupul Băncilor Europene de Economii și Retail, Asociația Europeană a Băncilor Publice și Federația Europeană a Societăților de Construcții.

Raportul este structurat după cum urmează: Secțiunea 2 oferă o perspectivă istorică asupra supravegherii la nivelul UE, precum și asupra funcționării MUS și a evoluției acestuia către o autoritate de supraveghere consacrată și matură. Secțiunea 3 se axează pe aspectele legate de cooperare, care reprezintă fundamentul MUS. Secțiunea 4 analizează calitatea și eficacitatea activității de supraveghere, în special din perspectiva recente crize provocate de pandemia de COVID-19, a războiului din Ucraina și a riscurilor emergente. Secțiunea 5 se referă la impactul MUS asupra funcționării pieței interne. În final, secțiunea 6 sintetizează concluziile analizei.

## **2. Perspectiva istorică și monitorizarea măsurilor adoptate în urma raportului anterior**

### **2.1 Prezentare generală**

Lansarea MUS în anul 2014 a marcat o schimbare semnificativă a modului în care supravegherea bancară se va desfășura în zona euro. După adoptarea Regulamentului privind MUS în anul 2013 și în urma unei analize a calității activelor băncilor semnificative din zona euro, în anul 2014, BCE și-a asumat responsabilitatea de a supraveghea instituțiile de credit cu sediul în uniunea bancară. BCE supraveghează în mod direct instituțiile semnificative: începând cu 1 ianuarie 2023, această supraveghere acoperă 111 bănci din țările participante la uniunea bancară. Respectivul bănci supravegheate direct reprezintă 82 % din totalul activelor bancare din țările participante<sup>4</sup>. Instituțiile mai puțin semnificative sunt supravegheate de ANC-uri, sub monitorizarea BCE. În plus, BCE deține competența exclusivă pentru toate deciziile care trebuie adoptate cu privire la procedurile comune aplicabile atât instituțiilor semnificative, cât și instituțiilor mai puțin semnificative (precum autorizarea și participațiile calificate). De asemenea, BCE își păstrează competența de a supraveghea în mod direct oricare dintre instituțiile mai puțin semnificative pentru a asigura aplicarea consecventă a unor standarde înalte de supraveghere în uniunea bancară<sup>5</sup>. Acest cadru se bazează pe un organism central puternic – supravegherea bancară a BCE – și pe o bună coordonare și cooperare între BCE și ANC-uri.

Instituirea MUS a necesitat o nouă structură de guvernanță și noi procese și instrumente, precum și dezvoltarea unui nou mod de gândire cu privire la supravegherea bancară. În primii ani, BCE a trebuit să elaboreze propriul cadru de reglementare în materie de supraveghere pentru a implementa practici de supraveghere de înaltă calitate.

În octombrie 2020, aceasta a introdus modificări în organizarea internă a supravegherii bancare a BCE. Atât ANC-urile, cât și alte părți interesate au subliniat că reorganizarea a îmbunătățit modul în care MUS își desfășoară activitățile de supraveghere și capacitatea sa de a evolua și de a se adapta la situațiile dificile.

Aceste modificări marchează o nouă tranziție către o supraveghere sporită bazată pe riscuri și către o consolidare a strategiei de supraveghere, a funcției de gestionare a riscurilor și a rolului proceselor de supraveghere tematice, care sunt coordonate la nivel central. Obiectivul a fost

---

<sup>4</sup> Lista entităților supravegheate (cea mai recentă versiune din ianuarie 2023) este disponibilă la adresa: <https://www.bankingsupervision.europa.eu/banking/list/html/index.ro.html>.

<sup>5</sup> Articolul 6 din [Regulamentul privind MUS](#).

asigurarea unei supravegheri mai eficace și a unor rezultate mai consecvente ale supravegherii, precum și îmbunătățirea transparenței și a predictibilității măsurilor de supraveghere.

## 2.2 Monitorizarea măsurilor adoptate în urma constatărilor anterioare

Echipa Comisiei a analizat măsurile adoptate de BCE ca răspuns la constatările identificate în Raportul privind MUS din 2017 și a constatat că acestea sunt, în general, eficace. Cele mai semnificative sunt prezentate și evaluate mai jos, iar altele sunt incluse în secțiuni dedicate din raport (de exemplu, evaluarea competenței și onorabilității, cooperarea în cadrul MUS)<sup>6</sup>.

În ceea ce privește **procedurile de aprobare a modelelor interne**, Raportul privind MUS din 2017 a inclus o evaluare cuprinzătoare a procesului din cadrul BCE și al ANC-urilor de aprobare a noilor modele („procesul de aprobare a modelelor”) și analiza continuă a celor existente (Revizuirea precis orientată a modelelor interne – TRIM). Raportul a menționat, de asemenea, existența unor întârzieri în cadrul procedurilor de aprobare a modelelor, ca urmare a instituirii funcțiilor de aprobare și de revizuire a modelelor, care au crescut probabil durata necesară aprobărilor în faza inițială. La momentul respectiv, exista convingerea că MUS va fi în măsură să soluționeze în viitor problema întârzierilor. Ulterior, MUS a instituit procese în vederea simplificării investigațiilor privind modelele și a procesului de aprobare a modelelor. Printre acestea se numără (i) noul cadru de intensitate pentru investigarea modelelor și un proces de aprobare mai puțin strict pentru cererile mai puțin importante, întemeiat pe programul de reparare bazat pe ratingurile interne ale ABE; (ii) aprobarea cererilor legate de noua definiție a stării de nerambursare prin evaluări la distanță; (iii) integrarea unor cereri de aprobare a modelelor în domeniul de aplicare al investigațiilor derulate în cadrul TRIM și (iv) începând din 2021, prioritizarea, din perspectiva riscului de credit, a evaluării cererilor de aprobare legate de implementarea noilor produse de reglementare ale ABE care ar putea fi evaluate prin intermediul investigațiilor privind modelele interne. Aceste inițiative au contribuit la soluționarea unora dintre preocupările legate de durata procedurilor de aprobare a modelelor.

Totuși, din cauza lipsei de resurse și, în unele domenii, de competențe specifice (de exemplu, modele de risc de piață), există la nivelul MUS un deficit recunoscut de capacitate în ceea ce privește prelucrarea cererilor privind modele și a solicitărilor de modificare, care cauzează încă întârzieri. Acest aspect a fost evidențiat atât de părțile interesate din sector, cât și de BCE. În ultimii ani, numărul de cereri privind modelele depuse de băncile nou-înființate din țări terțe, post-Brexit, a contribuit, de asemenea, la întârzierile înregistrate la cadrul procedurilor de aprobare a modelelor.

În plus, în unele cazuri, băncile care au solicitat aprobarea modelelor au notificat autoritatea cu puțin timp înainte de începerea de către autoritate a procedurilor de revizuire a modelelor sau chiar la începutul procedurii de examinare cu privire la faptul că nu și-au finalizat implementarea modelelor conform așteptărilor. Această situație a condus la anularea misiunilor și la incapacitatea MUS de a realoca resursele către alte misiuni într-un termen scurt.

Acest domeniu rămâne critic, întrucât întârzierile din cadrul procesului de aprobare pot avea ca rezultat utilizarea unor modele inadecvate sau riscă să fie subestimate. Cu toate acestea, este aproape imposibil ca o autoritate de supraveghere să dispună de resurse suficiente pentru a

---

<sup>6</sup> Unele constatări foarte specifice sunt acoperite de constatările din alte secțiuni: utilizarea ineficientă a resurselor în legătură cu procesul de luare a deciziilor [secțiunile 3.7 și 4.5], echipele comune de supraveghere care nu dispun de personal suficient sau de competențe lingvistice [secțiunea 3.2].

răspunde imediat solicitărilor foarte diferite primite din partea băncilor în legătură cu cererile privind modelele, inclusiv modificările modelelor.

În ceea ce privește **măsurile de intervenție timpurie și declararea unei situații de dificultate în care se află sau este susceptibilă de a se afla o entitate**, MUS a încheiat un memorandum de înțelegere revizuit cu SRB. Aceasta a permis o cooperare mai strânsă în domeniul gestionării crizelor bancare. Sunt în curs de dezbatere o serie de măsuri suplimentare pentru a asigura o cooperare și mai armonioasă, ceea ce arată că gradul de cooperare dintre BCE și SRB se dezvoltă odată cu trecerea timpului, pe baza experienței acumulate. Un element care necesită atenție este asimetria dintre participarea BCE și cea a SRB în cadrul organelor lor de conducere respective. Deși BCE este un observator permanent în cadrul sesiunilor executive și al sesiunilor plenare ale SRB [astfel cum se prevede la articolul 43 alineatul (3) din Regulamentul privind mecanismul unic de rezoluție], SRB poate fi invitat în cadrul Consiliului de supraveghere al MUS numai în calitate de observator al anumitor puncte de pe ordinea de zi. În practică, BCE invită SRB la discuții referitoare la bănci individuale, precum și la aspecte orizontale și de politică, pentru a se asigura că acesta participă la toate discuțiile relevante pentru atribuțiile sale. Această participare periodică a unui reprezentant al SRB în cadrul Consiliului de supraveghere al MUS contribuie la buna cooperare dintre cele două organisme.

Prima analiză a recunoscut realizările MUS în ceea ce privește aplicarea consecventă a **procesului de supraveghere și evaluare (SREP)** și includerea promptă a evoluțiilor în materie de reglementare în metodologia sa. S-au înregistrat progrese suplimentare în mai multe domenii, în special în cele legate de îmbunătățirea comunicărilor cu ANC-urile cu privire la metodele utilizate pentru ajustarea, la nivel orizontal, a deciziilor SREP propuse de echipele comune de supraveghere (ECS) și de includerea feedbackului ABE ca parte a activității de evaluare a convergenței. Testarea actuală a unei metodologii-pilot SREP, care urmărește utilizarea unei metodologii SREP de bază ca metodologie implicită, însoțită de un SREP cuprinzător cel puțin o dată la 3 ani, este un exemplu al continuării tranziției către un proces de supraveghere axat mai mult pe riscurile idiosincratice ale băncilor, pe lângă o evaluare de referință care se preconizează că va fi mai adecvată pentru caracterul specific al SREP. Este important ca deciziile luate în cursul SREP, inclusiv cele legate de analiza comparativă în raport cu alte bănci, să fie comunicate părților interesate relevante într-un mod transparent, pentru a asigura calitatea schimburilor cu băncile și înțelegerea de către acestea a așteptărilor și a rezultatelor urmărite de autoritățile de supraveghere.

În domeniul **riscului de credit** și, în special, în ceea ce privește creditele neperformante, primul raport de analiză a MUS a evidențiat faptul că BCE poate majora nivelul de provizionare al băncilor utilizând instrumentele sale de supraveghere<sup>7</sup> în limitele cadrului contabil aplicabil. Analiza arată că BCE recurge în principal la persuasiune pentru a încuraja băncile să aplice politici de provizionare prudente în ceea ce privește riscul de credit și stabilește așteptări în materie de supraveghere ca instrument de comunicare a rezultatelor dorite. De exemplu, la începutul pandemiei de COVID-19, BCE a trimis scrisori<sup>8</sup> directorilor generali ai băncilor,

---

<sup>7</sup> Autoritățile competente de supraveghere bancară în temeiul cadrului MUS nu sunt împuternicite să impună dispoziții specifice bazate pe standarde contabile. Cu toate acestea, cadrul prudential oferă o listă de instrumente disponibile pentru a influența nivelul de provizionare al băncilor atunci când tratamentul contabil nu este suficient de prudent și ar putea genera riscuri prudentiale pentru băncile supravegheate.

<sup>8</sup> [Scrisoare către directorii generali.](#)

furnizând orientări suplimentare și așteptări în materie de supraveghere cu privire la gestionarea riscului de credit.

În ceea ce privește **schimbul de informații cu Curtea de Conturi Europeană (CCE)**, prima analiză a MUS a arătat că BCE a instituit un sistem mai eficient de schimb de informații cu CCE. Acest aspect a fost abordat de BCE prin încheierea unui acord interinstituțional cu CCE privind schimbul de informații<sup>9</sup>.

În ceea ce privește **Comitetul administrativ de control (ABoR)**, prima analiză a evidențiat potențialele avantaje ale îmbunătățirii transparenței deciziilor, de exemplu prin publicarea sintezelor deciziilor pe site-ul BCE, cu respectarea strictă a normelor de confidențialitate. Într-adevăr, nivelul general de transparență a crescut, parțial datorită numărului mai mare de explicații de pe site-ul privind supravegherea bancară al BCE cu privire la funcționarea ABoR în ultimii ani, inclusiv în ceea ce privește aspectele luate în considerare și elementele propriei jurisprudențe.

În cele din urmă, în cadrul primei analize s-a constatat că BCE ar fi putut lua în considerare includerea unui grad sporit de proporționalitate în **metodologia sa privind taxele**. Acest lucru a fost realizat în mare parte prin revizuirea Regulamentului privind taxele de supraveghere<sup>10</sup>, care a fost pus în aplicare începând cu perioada de taxare 2020. Noul proces a introdus, printre alte îmbunătățiri metodologice, o reducere a componentei minime a taxei din cadrul supravegherii BCE pentru instituțiile mai puțin semnificative de dimensiuni mai mici.

### 3. Aspecte legate de cooperare

#### 3.1 Prezentare generală

Buna funcționare a MUS și succesul BCE în rolul său principal de autoritate de supraveghere a băncilor din UE se bazează în mod semnificativ pe cooperarea și coordonarea dintre această instituție și ANC-uri, precum și pe schimbul continuu de informații. În cadrul analizei s-a constatat că, în ultimii ani, BCE a reușit să îmbunătățească cooperarea cu ANC-urile și să promoveze o serie de inițiative organizaționale și operaționale, menite să consolideze coordonarea și comunicarea în majoritatea domeniilor de supraveghere, în limita resurselor de personal de care dispune.

Îmbunătățirea calității cooperării cu BCE a fost în general apreciată în cadrul discuțiilor cu ANC-urile. Aceste discuții au evidențiat, printre altele, sprijinul și formarea disponibile pentru ANC-uri, schimbul de informații constructiv și pragmatic la nivelul rețelelor și accesul la instrumentele informatice dezvoltate în cadrul MUS pentru a facilita raportarea consecventă și procesele de supraveghere. De asemenea, s-a recunoscut faptul că, dată fiind complexitatea sporită a activității de supraveghere, ilustrată și de creșterea numărului de noi inițiative de supraveghere, sunt necesare resurse semnificative, atât la nivelul BCE, cât și la nivelul ANC. În cazul în care aceste resurse nu sunt disponibile, trebuie puse în aplicare soluții pentru optimizarea proceselor de supraveghere.

---

<sup>9</sup> Acordul interinstituțional dintre BCE și CCE privind schimbul de informații: [MOU ECA-ECB.pdf](#).

<sup>10</sup> [Regulamentul privind taxele de supraveghere](#).

Sporirea responsabilităților de supraveghere au determinat, de asemenea, BCE să se concentreze mai mult asupra aspectelor care prezintă riscuri mai mari la adresa stabilității financiare globale. Prin urmare, unele inițiative pe care ANC-urile le-ar putea considera prioritare (de exemplu, actualizarea orientărilor în materie de supraveghere pentru instituțiile mai puțin semnificative) au fost amânate în unele cazuri.

Feedbackul din partea asociațiilor din sector a evidențiat unele domenii pe care MUS le-ar putea aborda pentru a îmbunătăți schimburile cu instituțiile supravegheate și pentru a sensibiliza publicul cu privire la strategia și obiectivele sale la nivel individual și la nivelul întregului sector. Un domeniu în care sectorul necesită îmbunătățiri este cel al comunicării, în special în legătură cu sfera de aplicare și obiectivele analizelor și anchetelor tematice, care uneori ar putea presupune resurse semnificative din partea băncilor și ar putea implica termene limită strânse. Unele părți interesate din industrie ar dori, de asemenea, ca rezultatele analizei comparative efectuate în cadrul SREP și ale analizelor tematice să fie comunicate într-un mod mai sistematic.

### 3.2 Supravegherea directă a instituțiilor semnificative

Supravegherea directă de către MUS a instituțiilor semnificative a fost **eficace și oportună** chiar și în circumstanțe excepționale (de exemplu, adoptarea unei abordări pragmatice cu privire la SREP în timpul pandemiei de COVID-19) și **vizează noi tipuri de riscuri** (spălarea banilor și finanțarea terorismului, riscurile cibernetice, factorii de mediu, sociali și de guvernantă).

**Echipele comune de supraveghere (ECS)** formate din membri ai personalului BCE și al ANC constituie principalul pilon al supravegherii instituțiilor semnificative. Feedbackul din partea ANC-urilor și a părților interesate din sector arată că actuala structură a supravegherii prin intermediul ECS este eficace în general, cu linii și responsabilități clare de raportare. În unele cazuri specifice, ECS s-au confruntat cu un deficit de competențe specifice (de exemplu, competențe lingvistice, expertiză tehnică). MUS evaluează periodic tipurile de competențe care lipsesc în cadrul acestor echipe, astfel încât să poată forma angajații, atunci când este posibil, sau să efectueze noi angajări.

**Actualul SREP evoluează** de la un exercițiu minuțios și cuprinzător la un proces bazat mai mult pe riscuri. Astfel, ECS dispun de mai mult timp pentru a se concentra asupra principalelor riscuri idiosincratice ale fiecărei instituții semnificative. Analiza comparativă efectuată de funcțiile orizontale ale BCE pe parcursul întregului SREP permite o aplicare consecventă și coerentă a deciziilor SREP. De la ultima analiză, ANC-urile au fost mai implicate în acest proces, în special în ceea ce privește metodele utilizate la nivel orizontal pentru ajustarea deciziilor privind SREP propuse de ECS.

În plus, MUS a elaborat metodologii și procese de supraveghere, în special în ceea ce privește aplicarea **cerințelor aferente pilonului 2 și a orientărilor aferente pilonului 2**, cu scopul de a adopta o abordare armonizată în cadrul supravegherii sale. Această armonizare a proceselor de supraveghere se aplică și în cazul rezultatelor inspecțiilor la fața locului.

Anterior și în timpul pandemiei, BCE a identificat activitățile de creditare cu efect de levier ca fiind o vulnerabilitate majoră pentru instituțiile semnificative, care necesită un control sporit și



măsurile de monitorizare<sup>11</sup>. Creșterea puternică a împrumuturilor cu efect de levier și riscurile semnificative inerente acestor tranzacții, determinate și de lipsa unor convenții, de calitatea mai scăzută a ratingului, precum și de deficiențele la nivelul gestionării riscurilor de către bănci, au determinat BCE să considere finanțarea cu efect de levier ca fiind o prioritate în materie de supraveghere (2022-2024).

Ca răspuns la modificările survenite în mediul ratelor, BCE a acordat, de asemenea, prioritate analizelor privind riscul de rată a dobânzii și gestionarea riscului de marjă de credit<sup>12</sup>, începând cu a doua jumătate a anului 2021. BCE a inclus aceste riscuri în prioritățile sale în materie de supraveghere în anul 2022.

### 3.3 Supravegherea indirectă a instituțiilor mai puțin semnificative

Pe parcursul schimburilor bilaterale, ANC-urile au oferit un feedback pozitiv referitor la calitatea cooperării cu BCE în domeniul supravegherii instituțiilor mai puțin semnificative, bazându-se în continuare pe rezultatul bun în acest domeniu înregistrat în cadrul analizei din 2017. ANC-urile au evidențiat domenii în care s-au înregistrat îmbunătățiri semnificative:

- o creștere constantă a calității și frecvenței discuțiilor dintre ANC-uri și birourile naționale ale BCE (facilitată în practică și de mediul de lucru virtual);
- crearea de rețele ale personalului de conducere de nivel superior pentru a discuta punerea în aplicare a politicilor;
- contribuția noilor funcții orizontale ale MUS la creșterea gradului de armonizare a practicilor de supraveghere;
- utilizarea, în mod voluntar, a portalului sistemului de gestionare a informațiilor (*Information Management Supervision System – IMAS*) pentru instituțiile mai puțin semnificative.

Metodologiile de supraveghere convenite la nivelul MUS pentru instituțiile mai puțin semnificative sunt, în general, adoptate de ANC-uri, cu un anumit grad de proporționalitate. ANC-urile au remarcat că metodologia privind instituțiile mai puțin semnificative, care este esențială pentru a asigura consecvența în materie de supraveghere, nu este actualizată în mod cuprinzător în fiecare an (ultima revizuire cuprinzătoare a fost efectuată în 2020). Totodată, elemente specifice ale acestei metodologii au fost revizuite mai recent, cum ar fi includerea riscului informatic în riscul operațional. Orientările în materie de supraveghere privind includerea riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului vor fi integrate în metodologia privind instituțiile mai puțin semnificative în 2023. În plus, schimburile bilaterale cu ANC-urile au confirmat frecvența diferită a proceselor de supraveghere a instituțiilor mai puțin semnificative, în special a instituțiilor mici și cu un grad redus de complexitate.

Unele dintre inițiativele introduse în mod voluntar ar putea beneficia, de asemenea, de o integrare sporită, cum ar fi utilizarea IMAS pentru toate instituțiile mai puțin semnificative cu grad înalt de risc și cu impact ridicat și pentru alte elemente ale supravegherii continue a

---

<sup>11</sup> Pe baza orientărilor publicate în anul 2017, BCE a publicat o scrisoare adresată directorilor generali ai instituțiilor semnificative, în care prezintă așteptările în materie de supraveghere în ceea ce privește tranzacțiile cu efect de levier ([tranzacții cu efect de levier](#)).

<sup>12</sup> Accentul pus pe gestionarea riscului de rată a dobânzii este deosebit de relevant în contextul dificultăților cu care s-au confruntat unele bănci de dimensiuni medii din SUA în martie/aprilie 2023.

instituțiilor mai puțin semnificative, în cazul cărora profilul de risc al acestor instituții mai puțin semnificative justifică o cooperare strânsă cu BCE. IMAS ar putea fi extins la băncile mici cu un model de afaceri cu grad ridicat de risc, întrucât această măsură preventivă ar permite BCE să exercite o monitorizare mai atentă și să preia supravegherea directă a anumitor instituții, dacă este necesar.

În ceea ce privește supravegherea atât a instituțiilor semnificative, cât și a instituțiilor mai puțin semnificative, unele ANC-uri au remarcat că volumul semnificativ de muncă depusă de MUS poate, în unele cazuri, să exercite o presiune asupra ANC-urilor care dispun de mai puține resurse de personal, de exemplu ca urmare a participării la diferite inițiative, grupuri de lucru și cursuri de formare. Pentru a soluționa această problemă, MUS s-a concentrat recent pe crearea unor centre regionale de expertiză. Scopul acestora este de a dezvolta cunoștințe ample și aprofundate cu privire la un anumit tip de risc, de a găsi soluții pentru atenuarea acestuia și, ulterior, de a partaja aceste cunoștințe la nivelul MUS. Unul dintre exemplele deja testate este înființarea unui centru de securitizare coordonat de autoritatea de supraveghere franceză (ACPR). Aceste centre ilustrează nu numai cooperarea strânsă dintre BCE și ANC-uri, ci și obiectivul de a optimiza resursele disponibile concomitent cu obținerea unor rezultate consecvente în cadrul MUS.

### **3.4 Acorduri de cooperare strânsă**

De la analiza sa în 2017, MUS a încheiat două acorduri de cooperare strânsă cu Bulgaria și Croația, ale căror autorități participă în prezent la MUS<sup>13</sup>. Acordurile de cooperare strânsă conțin o caracteristică foarte specifică, întrucât o ANC relevantă aderă la MUS pe o poziție ușor diferită comparativ cu ANC-urile din statele membre participante din zona euro. Principala diferență constă în faptul că ANC-urile din statele membre participă, în strânsă cooperare, la MUS, dar, în ceea ce privește procesul de luare a deciziilor, acestea acționează pe baza instrucțiunilor pe care MUS le transmite ANC și pe care le transpun în decizii naționale.

Experiența integrării Bulgariei și a Croației a fost una pozitivă. Acordurile de cooperare strânsă au fost precedate de schimburi aprofundate și de o pregătire temeinică. Toate acestea au contribuit la buna desfășurare a procesului, în special prin faptul că autoritățile bulgare și croate au avut la dispoziție suficient timp pentru a-și adapta politicile și practicile la noul cadru de cooperare.

Din cauza modului în care sunt concepute acordurile de cooperare strânsă, procesul de luare a deciziilor bazat pe instrucțiuni durează mai mult decât procesul de luare a deciziilor intern al MUS. Un exemplu în acest sens este faptul că autoritățile naționale primesc, în mod normal, instrucțiuni în limba engleză, care trebuie apoi traduse în limbile naționale și puse în aplicare prin intermediul instrumentelor juridice naționale. În plus, organizarea de inspecții comune la fața locului este greoaie, deoarece Regulamentul privind MUS atribuie BCE doar rolul de „observator” pentru inspecțiile din țările care sunt parte la acorduri de cooperare strânsă.

---

<sup>13</sup> Croația a aderat la zona euro la 1 ianuarie 2023. Totodată, Croația a devenit membru cu drepturi depline al MUS.

Cu toate acestea, acordurile de cooperare strânsă au funcționat în general bine, fiind obținute realizări rapide în mai multe domenii după încheierea lor. Printre realizări se numără stabilirea în timp util a unor canale de comunicare directă între entitățile supravegheate și ECS, integrarea armonioasă a entităților supravegheate în cadrul SREP centralizat și al MUS, valorificând expertiza bulgară și croată în materie de supraveghere pe teme locale și experiența cu instituțiile semnificative naționale.

### **3.5 Cooperarea cu autoritățile de supraveghere din țări terțe și impactul Brexitului**

Multe instituții semnificative supravegheate de MUS au o prezență internațională notabilă. În acest context, cooperarea și coordonarea transfrontaliere în vederea identificării și atenuării riscurilor la adresa stabilității financiare sunt esențiale.

În ultimii ani, MUS a depus eforturi pentru aprofundarea cooperării sale strategice cu autorități din țări terțe cu privire la aspecte legate de supraveghere. MUS a semnat peste 15 memorandumuri de înțelegere cu autoritățile de supraveghere a sectorului bancar și a pieței stabilite în afara UE, care sunt publicate pe site-ul BCE, cu acordul autorității partenere. Acest tip de acord facilitează buna cooperare în materie de supraveghere și schimbul de informații.

Începând din 2016, băncile internaționale s-au reorganizat după Brexit pentru a-și asigura o prezență continuă în UE. Astfel, au rezultat aproximativ 25 de proceduri de autorizare legate de Brexit în sarcina MUS. Acest proces a implicat atât înființarea de noi instituții de credit, cât și restructurarea celor existente. MUS a trebuit să facă față provocării de a le integra într-o perioadă relativ scurtă de timp, activitate care a fost deosebit de complexă pentru filialele marilor bănci internaționale, cu modele de afaceri diferite.

În luna august 2018, BCE și-a publicat așteptările în materie de supraveghere cu privire la modelele de evidență contabilă ale băncilor. Acestea s-au axat pe asigurarea faptului că entitățile nou-înființate sub supravegherea MUS dispun de cadre solide de gestionare și control al riscurilor și sunt reziliente din punct de vedere operațional într-o situație de criză.

În acest context și ca parte a atribuțiilor sale de supraveghere menite să asigure că filialele din țări terțe dispun de o guvernare și de o gestionare a riscurilor adecvate, MUS este în curs de a finaliza o evaluare a practicilor de evidență contabilă și de gestionare a riscurilor la nivelul compartimentelor de tranzacționare („cartografierea compartimentelor de tranzacționare”). Evaluarea se axează pe practicile de evidență contabilă și de gestionare a riscurilor la nivelul compartimentelor de tranzacționare care desfășoară, de exemplu, activități de formare a pieței, de trezorerie și activități legate de instrumentele financiare derivate<sup>14</sup> în cadrul „băncilor care s-au relocalat în UE în urma Brexit”.

Cartografierea este un instrument principal de supraveghere care permite MUS să verifice dacă practicile din sector converg către așteptările în materie de supraveghere ale BCE cu privire la toate entitățile din cadrul MUS, inclusiv filialele din UE ale unor grupuri din țări terțe. Aceasta a arătat că majoritatea băncilor care s-au relocalat în UE nu s-au ridicat la înălțimea așteptărilor stabilite de MUS, prezentând unele caracteristici de societăți fictive. MUS a stabilit indicatori

---

<sup>14</sup> [Cartografierea compartimentelor de tranzacționare – Integrarea băncilor rezultate în urma Brexit în supravegherea bancară europeană.](#)

de risc diferiți pentru fiecare compartiment de tranzacționare pentru a reflecta mai bine importanța activității de tranzacționare și toate riscurile relevante generate de aceasta. BCE va remedia aceste deficiențe de la nivelul ordinilor juridice împreună cu băncile relevante în trimestrul II 2023, cu o etapizare adecvată.

### **3.6 Cooperarea cu autoritățile de supraveghere nebanară**

MUS a instituit o serie de mecanisme de cooperare cu autoritățile de supraveghere a altor entități din sectorul financiar, cum ar fi întreprinderile de asigurare și firmele de investiții („autorități de supraveghere nebanară”). Această formă de cooperare este deosebit de importantă, întrucât o serie de grupuri bancare controlează întreprinderi de asigurare, firme de investiții și alte entități din sectorul financiar care fac obiectul supravegherii financiare de către alte autorități de supraveghere. În plus, având în vedere că un număr semnificativ de instituții de credit supravegheate în cadrul MUS emit titluri de valoare pe piețele reglementate din UE, MUS a stabilit canale de comunicare cu autoritățile de supraveghere a piețelor și a valorilor mobiliare.

Obiectivul principal al MUS în acest domeniu este acela de a face schimb de informații pentru a se asigura că pot fi întreprinse acțiuni coordonate, dacă este necesar. În cadrul MUS, ECS sunt, în general, cele care se asigură că informațiile circulă în mod corespunzător în rândul autorităților de supraveghere nebanară.

Un punct focal este faptul că schimbul eficace de informații între MUS și autoritățile de supraveghere nebanară depinde de modul în care este organizată supravegherea pieței financiare la nivel național. Deși atribuțiile MUS vizează numai supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, în unele state membre autoritățile naționale competente responsabile cu supravegherea sectoarelor financiare (sectorul bancar, al asigurărilor, al valorilor mobiliare) sunt integrate în cadrul unei singure autorități de supraveghere sau sunt împărțite între o autoritate prudențială și o autoritate de conduită financiară. Un mecanism pentru schimbul de informații între MUS și autoritățile de supraveghere a pieței din țări terțe poate fi, de asemenea, justificat. Noul memorandum de înțelegere încheiat în 2021 de Comisia pentru valori mobiliare și burse de valori a SUA și BCE ar putea servi drept exemplu în această privință.

Totodată, MUS este unul dintre principalii actori implicați în supravegherea suplimentară a conglomeratelor financiare. Acestea sunt grupuri care dețin o funcție bancară, o funcție de asigurări și o funcție de investiții și care fac obiectul unor norme în materie de supraveghere suplimentară prevăzute de Directiva privind conglomeratele financiare. În special, directiva prevede că, dintre autoritățile de supraveghere sectoriale responsabile de diferitele funcții ale unui conglomerat, una este desemnată coordonator<sup>15</sup>. Având în vedere că MUS supraveghează instituțiile semnificative, acesta este adesea însărcinat cu rolul de autoritate de supraveghere coordonatoare a unora dintre cele mai mari conglomerate financiare care își desfășoară activitatea în UE. Până de curând, MUS s-a concentrat în acest domeniu asupra supravegherii zilnice, respectiv asupra identificării aspectelor prioritare în materie de supraveghere. Într-un timp, BCE a încheiat acorduri de cooperare cu autoritățile de supraveghere din sectorul

---

<sup>15</sup> Directiva privind conglomeratele financiare stabilește un cadru pentru cooperarea în materie de supraveghere între toate instituțiile de supraveghere implicate în supravegherea entităților care fac parte dintr-un conglomerat financiar. De asemenea, directiva stabilește criteriile de desemnare a unui „coordonator”, rolul revenindu-i autorității de supraveghere care preia sarcina exercitării competențelor de supraveghere suplimentară.

asigurărilor în vederea stimulării cooperării și a schimbului de informații cu privire la conglomeratele bancare și de asigurări. De asemenea, în prezent, BCE cooperează mai activ cu Autoritatea Europeană de Asigurări și Pensii Ocupaționale pentru a face schimb de cunoștințe de specialitate și de informații pentru a identifica mai bine riscurile specifice conglomeratelor și a institui un flux de lucru intern formalizat privind conglomeratele financiare.

### **3.7 Progresele privind cooperarea în alte domenii de supraveghere continuă**

#### **Evaluarea competenței și onorabilității**

După cum s-a recunoscut în primul raport privind MUS, evaluările competenței și onorabilității constituie cea mai mare parte a deciziilor adoptate de Consiliul guvernatorilor, ca urmare a propunerii Consiliului de supraveghere al BCE.

De la ultima analiză a MUS, s-au înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește consolidarea cooperării cu ANC-urile în domeniul evaluării competenței și onorabilității. Acest lucru a fost recunoscut pe scară largă de ANC-uri în discuțiile purtate în cursul analizei. În general, acestea apreciază realizările MUS, mai ales pe cele legate de sistemul decizional bazat pe riscuri și implementarea de noi instrumente informatice.

BCE, împreună cu ANC-urile, formează rețeaua privind competența și onorabilitatea, a cărei activitate constă în elaborarea și actualizarea de ghiduri și de modele relevante în vederea creșterii gradului de consecvență, raționalizare și eficacitate a procesului de evaluare a competenței și onorabilității în cadrul supravegherii continue. Aceste documente includ elemente esențiale precum (i) modele de interviu pentru diferite poziții de conducere, inclusiv pentru persoanele care dețin funcții cheie; (ii) linii directoare privind redactarea pentru a asigura utilizarea unei formulări consecvente în toate procedurile și deciziile privind competența și onorabilitatea; (iii) un ghid privind competența și onorabilitatea, care furnizează o descriere a politicilor, practicilor și proceselor aplicabile în cadrul MUS atunci când se evaluează caracterul adecvat al membrilor organelor de conducere ale instituțiilor de credit semnificative și (iv) un manual pentru a sprijini echipele comune de supraveghere și pe responsabilii de cazuri din cadrul ANC în aplicarea zilnică a orientărilor privind competența și onorabilitatea în cadrul MUS atunci când elaborează un proiect de evaluare a competenței și onorabilității.

De la ultima sa analiză, MUS și-a intensificat acțiunile în vederea unei adoptări mai eficace a deciziilor privind competența și onorabilitatea. BCE a simplificat procesul de luare a deciziilor prin implementarea atât a unui proces de delegare, cât și a unui proces accelerat pentru deciziile mai puțin complexe și s-a axat pe dezvoltarea unor instrumente informatice adecvate pentru a face față numărului de evaluări ale competenței și onorabilității, asigurând în același timp o supraveghere eficace. În câteva cazuri specifice, BCE a analizat soluții ad-hoc menite să remedieze unele aspecte legate de evaluarea competenței și onorabilității specifice anumitor state membre și analizează punerea în aplicare a unor abordări reușite în cazuri similare.

Totodată, MUS a instituit un proces alternativ de evaluare a competenței și onorabilității în 2018. Aceasta este o procedură decizională accelerată, menită să sporească eficiența, să reducă timpul de prelucrare a deciziilor privind competența și onorabilitatea și să permită o orientare bazată într-o mai mare măsură pe riscuri. În cadrul acestei proceduri, în loc să lucreze la o

propunere preliminară la nivelul ANC și la o evaluare în comun a ANC și a BCE, ANC este responsabilă pentru elaborarea propunerii împreună cu membrul ECS. Propunerea este apoi transmisă direct Secretariatului MUS pentru o verificare a calității și cadrelor de conducere de nivel superior ale BCE, spre adoptare<sup>16</sup>.

Pentru a raționaliza evaluarea competenței și onorabilității și pentru a gestiona volumul mare de informații, MUS a depus eforturi în scopul îmbunătățirii instrumentelor sale informatice. Introdus la începutul anului 2021 pentru a sprijini procesul de supraveghere, MUS a început să utilizeze portalul IMAS pentru a permite băncilor să transfere direct și în condiții de siguranță documentele necesare cererilor de evaluare a competenței și onorabilității. Informațiile relevante privind procesul de evaluare a competenței și onorabilității, cum ar fi procedurile și modelele actualizate, sunt încărcate în rețeaua internă pentru a oferi ANC-urilor acces facil la cea mai recentă documentație.

În ceea ce privește instrumentele dezvoltate în mod specific pentru a sprijini evaluarea competenței și onorabilității, MUS testează, împreună cu două ANC-uri, un instrument de învățare automată în vederea facilitării lecturării și evaluării chestionarelor privind competența și onorabilitatea și a semnalării unor eventuale preocupări într-o etapă timpurie a procesului. Obiectivul este implementarea pe scară largă a instrumentului în prima jumătate a anului 2023.

Deși se recunosc progresele realizate împreună cu ANC-urile<sup>17</sup>, există în continuare provocări, în special din cauza lipsei de armonizare între cadrele naționale și a existenței unor specificități naționale. Acest lucru a fost evidențiat de unele ANC-uri, care au subliniat limitele eforturilor MUS în lipsa continuării armonizării. Pachetul bancar propus de Comisie în octombrie 2021 include o propunere privind armonizarea în continuare a cadrului de reglementare aferent evaluărilor competenței și onorabilității. Pachetul este în curs de dezbatere în cadrul Parlamentului European și al Consiliului.

### **Competențe privind executarea și sancționarea**

Raportul privind MUS din 2017 a evidențiat faptul că este nevoie de mai multă experiență practică pentru a evalua competențele BCE privind executarea și sancționarea. La aproximativ 8 ani de la înființarea sa, MUS a demonstrat că a dobândit treptat această experiență. Ultimul raport privind activitățile de sancționare în cadrul MUS<sup>18</sup> arată că executarea a vizat, în principal, încălcări ale cerințelor prudențiale în domeniul guvernantei interne (în concordanță cu prioritățile în materie de supraveghere ale MUS pentru 2021). Totodată, raportul indică o intensificare a activităților de sancționare care vizează încălcări ale obligațiilor de raportare în scopuri de supraveghere. În ceea ce privește metodologia, BCE a publicat în martie 2021 un ghid privind stabilirea unor sancțiuni administrative, care a îmbunătățit transparența.

---

<sup>16</sup> Aplicabilă inițial unui număr de 11 state membre și instituțiilor cu active totale sub 3 miliarde EUR, această procedură a fost extinsă în 2022 la toate statele membre din cadrul MUS și la instituțiile cu active totale de până la 10 miliarde EUR.

<sup>17</sup> Timpul mediu de procesare pentru evaluările competenței și onorabilității membrilor organului de conducere a scăzut cu 33 %, de la 164 de zile în 2017 la 110 zile în 2021. Timpul general de procesare a procedurilor de evaluare a competenței și onorabilității finalizate în 2021 a fost, în medie, de 3,7 luni.

<sup>18</sup> [Raportul din 2021 privind activitățile de sancționare.](#)

Printre competențele sale de executare se numără faptul că BCE poate aplica penalități cu titlu cominatoriu<sup>19</sup> în cazul unei încălcări constante a unui regulament sau a unei decizii de supraveghere a BCE. BCE a utilizat acest instrument de executare într-un număr limitat de cazuri.

MUS aplică prerogativele sale de sancționare în limitele transpunerii Directivei privind cerințele de capital (CRD) în dreptul intern al statelor membre participante. Totuși, diferențele în ceea ce privește implementarea de către statele membre a unor elemente importante ale regimului de sancțiuni subminează capacitatea BCE de a prevedea sancțiuni adecvate în mod consecvent.

Propunerea privind pachetul bancar vizează armonizarea anumitor competențe de supraveghere și de sancționare la nivelul UE. În primul rând, aceasta urmărește extinderea sferei competențelor de sancționare prin adăugarea unor cerințe prudențiale suplimentare la lista încălcărilor care fac obiectul sancțiunilor administrative. În al doilea rând, scopul propunerii este de a conferi ANC-urilor competențe sporite de executare a normelor prin introducerea în legislație a unor penalități cu titlu cominatoriu, astfel încât instituțiile de credit să respecte rapid cerințele prudențiale. Prin urmare, propunerea privind CRD VI ar furniza autorităților de supraveghere instrumente eficiente, proporționale și disuasive de executare și sancționare.

## **4. Adaptarea supravegherii bancare la noile provocări**

### **4.1 Prezentare generală**

Provocările cu care se confruntă sectorul bancar de la declanșarea crizei financiare mondiale au evidențiat importanța consolidării practicilor de supraveghere la nivelul întregii economii. O supraveghere bancară eficientă și de înaltă calitate, precum și o comunicare și o cooperare transfrontaliere și transsectoriale în materie de supraveghere sunt esențiale pentru a asigura identificarea și combaterea rapidă a riscurilor la adresa siguranței și solidității instituțiilor de credit și a stabilității financiare. În acest scop, autoritățile de supraveghere trebuie să își definească cu atenție obiectivele, să realizeze și să actualizeze o evaluare anticipativă a riscurilor la adresa stabilității financiare, precum și să respecte o abordare integrată proactivă în ceea ce privește supravegherea bancară și capacitatea lor de a extrapola în întregul sector financiar pentru a atinge țintele dorite.

În cadrul analizei au fost evaluate patru domenii prezintă provocări la adresa supravegherii:

- răspunsul la criza provocată de pandemia de COVID-19;
- supravegherea riscurilor informatice și cibernetice;
- provocările în materie de supraveghere legate de riscurile climatice;
- provocările în materie de supraveghere legate de spălarea banilor;

Răspunsul MUS la războiul din Ucraina a fost evaluat doar indirect pe parcursul acestei analize, prin prisma impactului riscului geopolitic sporit asupra stabilității financiare a băncilor și a supravegherii bancare, în special asupra riscului cibernetic și a riscului de credit. Se poate

---

<sup>19</sup> Articolul 129 din [Regulamentul-cadru privind MUS](#) permite MUS să utilizeze penalități cu titlu cominatoriu.

observa că, în mod similar răspunsului său la pandemia de COVID-19, MUS a reacționat în mod rapid și cuprinzător pentru<sup>20</sup> a atenua principalele riscuri. Printre aceste riscuri s-au numărat expunerile mai multor bănci supravegheate față de Rusia, impactul sancțiunilor, atacurile cibernetice și deteriorarea perspectivelor macroeconomice ca urmare a crizei energetice care se conturează. În cadrul priorităților sale în materie de supraveghere pentru perioada 2023-2025, MUS a identificat războiul din Ucraina și riscurile generate de acesta ca fiind unul dintre principalele domenii care îi suscită preocupări<sup>21</sup>. MUS și-a demonstrat capacitatea de a se adapta la un nou tip de criză la scurt timp după pandemia de COVID-19, chiar dacă este încă prea devreme pentru a evalua impactul pe termen mai lung al măsurilor luate.

## 4.2. Răspunsul la pandemia de COVID-19

Din perspectiva supravegherii bancare, declanșarea pandemiei de COVID-19 a reprezentat un test important al capacităților MUS de a se adapta rapid la provocările în materie de supraveghere. După cum au recunoscut ANC-urile și părțile interesate din sector, răspunsul MUS la pandemie este considerat a fi fost rapid și flexibil. Instrumentele de care dispun autoritățile de supraveghere au fost suficiente și eficiente pentru a contracara impactul crizei, înscriindu-se în răspunsul mai amplu din punctul de vedere al politicilor publice la pandemie. De asemenea, cooperarea dintre BCE, ANC-uri și autoritățile europene de supraveghere a funcționat bine în timpul crizei.

Chiar dacă poate fi dificil să se evalueze efectele exacte ale măsurilor individuale de sprijin privind capitalul și lichiditatea – măsuri de sprijin fiscal și financiar au fost luate în același timp la nivelul UE și la nivel național –, următoarele măsuri luate de MUS pentru a contracara efectele pandemiei s-au dovedit a fi eficiente:

- *Măsuri de asistență operațională*: aceste măsuri, pe care sectorul le-a considerat deosebit de utile, precum termene mai lungi pentru respectarea obligațiilor în materie de supraveghere (de exemplu, pentru punerea în aplicare a măsurilor de remediere care decurg din inspecțiile la fața locului recente și din investigațiile privind modelele interne), au fost adoptate în timp util și au oferit băncilor capacitatea necesară pentru a face față consecințelor imediate ale crizei.
- *Monitorizarea continuă a riscurilor băncilor*: izbucnirea pandemiei a evidențiat necesitatea intensificării și aprofundării supravegherii în materie de gestionare a riscului de credit. Marea majoritate a ANC-urilor au apreciat informațiile obținute din răspunsurile băncilor la „Scrisoarea adresată președinților de bănci”.
- *Recomandarea privind distribuirea dividendelor*: recomandarea BCE privind dividendele adresată instituțiilor semnificative a fost eficientă și a menținut capitalul în bănci la 28 de miliarde EUR, acționând ca amortizor de capital suplimentar pe tot parcursul pandemiei. Aplicarea practică a recomandării în cazul instituțiilor mai puțin semnificative, deși a fost respectată de toate ANC-urile, a fost mai puțin eficientă, un număr considerabil de instituții mai puțin semnificative continuând să plătească

---

<sup>20</sup> [Reacția autorităților de supraveghere la războiul din Ucraina \(europa.eu\).](#)

<sup>21</sup> [Supravegherea bancară a BCE: Prioritățile în materie de supraveghere ale MUS pentru perioada 2023-2025.](#)



dividende<sup>22</sup> – o problemă ridicată de părțile interesate din perspectiva condițiilor de concurență echitabile.

- *Capacitatea de utilizare a amortizoarelor:* în timpul pandemiei de COVID-19, BCE a permis băncilor să-și utilizeze fondurile aferente orientărilor din Pilonul 2 și să folosească amortizoare de capital și de lichiditate pentru a face față unei potențiale deteriorări a bilanțurilor și a pozițiilor lor de lichiditate. Având în vedere amploarea măsurilor de sprijin public și financiar adoptate, băncile nu s-au confruntat cu pierderi majore și, în plus, nu au recurs la amortizoare din cauza restricțiilor privind suma maximă distribuibilă<sup>23</sup> și a constrângerilor percepute de pe piață (de exemplu, potențiale efecte de stigmatizare de către piață).

Pandemia de COVID-19 a evidențiat domenii ale supravegherii bancare care ar putea fi îmbunătățite. Printre acestea, experiența unui SREP „pragmatic” a oferit informații valoroase în vederea unor eventuale simplificări ale SREP desfășurat periodic în condiții normale. În domeniul riscului de credit, pandemia de COVID-19 a evidențiat deficiențe semnificative în gestionarea riscului de credit de către bănci, care erau mai puțin vizibile pe radarul autorităților de supraveghere înainte de pandemie datorită ratelor scăzute ale creditelor neperformante<sup>24</sup> (de exemplu, divergențe între politicile privind riscul de credit pentru restructurările datorate dificultăților financiare, identificarea situațiilor în care achitarea integrală este improbabilă și politicile de provizionare). Măsurile luate pentru a remedia aceste lacune vor rămâne un domeniu care va face în viitor obiectul unui grad sporit de control în scopuri de supraveghere.

### **4.3 Riscul asociat TIC/riscul cibernetic**

Pe fondul riscurilor apărute în ultimii 5-10 ani ca urmare a digitalizării sporite a serviciilor financiare și a creșterii exponențiale a volumelor de date utilizate de către bănci, îmbunătățirea supravegherii riscurilor asociate TIC și a riscurilor cibernetică a reprezentat o prioritate pe agenda de supraveghere. Două aspecte menționate ca fiind cele mai importante au fost riscurile cibernetică și riscurile de externalizare. MUS a recunoscut acest lucru, identificând supravegherea riscurilor asociate TIC/riscurilor cibernetică drept un domeniu prioritar pe termen scurt și mediu.

Analiza a arătat că MUS dispune de suficiente competențe formale de supraveghere pentru a contractare riscurile asociate TIC/riscurile cibernetică – cu atât mai mult odată cu viitorul act legislativ privind reziliența operațională digitală. Cadrul de supraveghere a riscurilor asociate TIC și a riscurilor cibernetică este considerat adecvat, având în vedere atacurile cibernetică observate până în prezent. Un scenariu de risc cibernetic a fost solicitat pentru prezentarea planurilor de redresare în perioada 2022-2023 și se are în vedere o testare la stres privind riscul

---

<sup>22</sup> 925 de instituții mai puțin semnificative au plătit dividende în perioada martie 2020-septembrie 2021, în valoare totală de 2,9 miliarde EUR.

<sup>23</sup> Directiva privind cerințele de capital a introdus conceptul de sumă maximă distribuibilă, care impune autorităților de supraveghere să restricționeze în mod automat distribuiri de venituri în cazul în care capitalul total al unei bănci scade sub suma cerințelor privind amortizorul din pilonul 1, pilonul 2 și CRD.

<sup>24</sup> Trebuie menționat faptul că, înainte de declanșarea pandemiei, BCE a desfășurat mai multe inițiative de supraveghere pentru a facilita reducerea și gestionarea prudentă a stocului de credite neperformante în sectorul bancar din UE. BCE a furnizat linii directoare în materie de supraveghere cu privire la clasificarea, gestionarea și provizionarea corespunzătoare a creditelor neperformante. Totodată, aceasta a furnizat așteptări în materie de supraveghere specifice băncilor pentru provizionarea creditelor neperformante. În ansamblu, strategia BCE privind creditele neperformante a contribuit la reducerea acestor credite în întregul sector bancar al UE.

cibernetice pentru anul 2024 în vederea evaluării nivelului de pregătire a băncilor în caz de incidente cibernetice.

Externalizarea serviciilor informatice de către bănci generează preocupări cu privire la riscurile de concentrare (dependența de un număr mic de furnizori), la dependența de entități intragrup din țări terțe (din cauza riscurilor geopolitice potențiale) și la riscul apariției unor lanțuri de activități externalizate. Prin urmare, BCE a solicitat instituțiilor semnificative să prezinte anual un registru al tuturor aranjamentelor lor de externalizare. Scopul este acela de a furniza BCE informațiile necesare pentru evaluarea riscurilor care decurg din acordurile de externalizare, cu scopul final de a dezvolta angajamente de externalizare mai solide în toate instituțiile semnificative. De asemenea, BCE și ANC-urile sunt în măsură să efectueze analize orizontale ale riscurilor de externalizare. Acest lucru permite ECS să efectueze o analiză comparativă a riscurilor de externalizare ale băncilor lor cu cele ale altor bănci similare și, în general, să evalueze interconexiunile dintre sectorul financiar și furnizorii terți de servicii, precum și riscul potențial de concentrare la nivel de instituție și de sector. Prima prezentare de registru a fost programată pentru luna iulie 2022, iar BCE își finalizase deja prima analiză orizontală. Aceasta va fi integrată în viitoarele activități de supraveghere.

În ceea ce privește cooperarea dintre BCE și ANC-uri, analiza a constatat că aceasta funcționează bine. Multe ANC-uri au apreciat activitatea rețelei MUS privind riscul cibernetic, în cadrul căreia are loc un schimb periodic de informații între ANC-uri și BCE. Unele ANC-uri au menționat că rolul BCE în supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative cu privire la acest aspect ar putea fi consolidat, de exemplu prin elaborarea de bune practici pentru instituțiile mai puțin semnificative. Totodată, BCE ar putea să asigure mai multă claritate atunci când lansează o nouă inițiativă dedicată instituțiilor semnificative, în cazul în care ANC-urile se așteaptă ca sfera acesteia să fie extinsă pentru a include și supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative.

O temă centrală apărută în urma analizei a fost lipsa resurselor în domeniul TIC, a resurselor în materie de riscuri cibernetice și a expertizei în cadrul comunității de supraveghere atât la nivelul ANC, cât și la nivelul BCE. Având în vedere concurența din partea altor actori de pe piață în ceea ce privește atragerea de talente în acest domeniu, recrutarea de specialiști poate fi dificilă. Formarea personalului atât din cadrul BCE, cât și al ANC-urilor este importantă, însă va remedia doar parțial această problemă.

#### **4.4 Schimbările climatice**

Importanța riscurilor legate de schimbările climatice pentru stabilitatea sistemului financiar și, prin urmare, pentru supravegherea prudențială a determinat MUS să își sporească în mod semnificativ implicarea în acest domeniu prin adoptarea mai multor inițiative de supraveghere. Aceste inițiative, puse în aplicare cu mult înainte de adoptarea unor măsuri similare de către autoritățile de supraveghere din majoritatea celorlalte jurisdicții din afara UE, sunt exemple ale adaptabilității și capacității MUS de a aborda în mod proactiv noile provocări în materie de supraveghere. Inițiativele contribuie la faptul că MUS este perceput pe scară largă ca un lider în domeniul riscurilor emergente.

A fi în avangarda eforturilor de supraveghere în domeniul riscurilor legate de schimbările climatice înseamnă a găsi soluții adecvate la o serie de probleme globale care nu sunt întâmpinate de obicei atunci când se abordează riscuri tradiționale. Printre aceste probleme se

numără caracterul anticipativ al riscurilor legate de schimbările climatice și lipsa unor date ușor accesibile, detaliate și comparabile.

Pentru a contribui la atenuarea acestora, în 2020, MUS a furnizat, sub forma unui ghid, așteptările în materie de supraveghere cu privire la modul în care băncile ar trebui să gestioneze cu prudență și să publice în mod transparent riscurile legate de schimbările climatice. BCE a evaluat respectarea acestor așteptări, însă a existat și un exercițiu de autoevaluare pe care băncile au trebuit să îl efectueze. În completarea acestor exerciții punctuale, BCE publică actualizări periodice cu privire la progresele înregistrate de bănci în ceea ce privește publicarea riscurilor climatice și de mediu, oferind participanților pe piață exemple de bune practici. În plus, BCE a efectuat, în 2022, un exercițiu de testare la stres privind riscurile climatice pentru a evalua în ce măsură sunt pregătite băncile să facă față șocurilor financiare și economice generate de riscurile climatice. Acest lucru a stimulat, de asemenea, băncile să colecteze în mod activ date și să dezvolte indicatori (*proxies*) cu privire la expunerile lor. Rezultatele indică faptul că băncile nu dispun în prezent de cadre solide de testare la stres privind riscurile climatice și nici de date relevante. În anul 2022, BCE a efectuat, de asemenea, primele inspecții la fața locului dedicate riscurilor climatice.

Analiza MUS a evidențiat buna cooperare dintre BCE și ANC-uri în materie de riscuri legate de schimbările climatice. Ca exemplu de schimb bidirecțional de informații și de cooperare în materie de riscuri legate de climă, BCE a utilizat practicile de supraveghere relevante deja existente în cadrul unor ANC-uri și le-a extins la întregul MUS. Acest lucru a încurajat continuarea dialogului și, prin urmare, consensul cu privire la bunele practici. Calitatea și amploarea cooperării pe aceste teme au fost recunoscute pe scară largă de către ANC-uri în cursul analizei. În general, ANC-urile sunt foarte mulțumite de abordarea în materie de supraveghere adoptată, convenind asupra necesității de a adopta o abordare progresivă a riscurilor legate de schimbările climatice, pentru a crește în mod constant gradul de conștientizare cu privire la aceste riscuri în cadrul sectorului și pentru a efectua schimbările necesare.

BCE a sprijinit ANC-urile prin furnizarea de programe de formare. Totodată, au fost create echipe orizontale și o rețea comună dedicată riscurilor climatice. ANC-urile au recurs la acestea pentru a furniza informații cu privire la produsele BCE legate de schimbările climatice, cum ar fi ghidul său privind așteptările în materie de supraveghere și organizarea exercițiului de testare la stres privind riscurile climatice din 2022. De asemenea, BCE le-a oferit ANC-urilor posibilitatea de a permite instituțiilor mai puțin semnificative să participe la o parte din activitatea lor, de exemplu la analiza tematică din 2022 privind riscurile legate de schimbările climatice și riscurile de mediu.

Totodată, unele ANC-uri au elaborat și publicat propriile orientări privind riscurile generate de factori de mediu, sociali și de guvernanță destinate instituțiilor mai puțin semnificative supravegheate, care vin în completarea orientărilor BCE destinate instituțiilor semnificative. Deși analiza nu a evidențiat faptul că acest lucru a condus la așteptări foarte diferite pentru instituțiile mai puțin semnificative, s-a constatat că, în pofida unei serii de acțiuni întreprinse de BCE – în ghidul privind riscurile legate de climă, în cadrul mai multor mese rotunde privind supravegherea riscurilor legate de schimbările climatice, precum și în cadrul unui inventar și al unei analize comparative a abordărilor ANC-urilor privind supravegherea riscurilor legate de schimbările climatice – există percepția că s-ar putea îmbunătăți în continuare coordonarea dintre ANC-uri în cadrul abordării lor față de instituțiile mai puțin semnificative în legătură cu

această temă; lipsa de coordonare la nivelul instituțiilor mai puțin semnificative poate conduce la așteptări și practici diferite în materie de supraveghere pentru instituțiile mai puțin semnificative. BCE ar putea compara aceste practici de supraveghere pentru a se asigura că abordările în materie de supraveghere pentru acest domeniu caracterizat de riscuri emergente sunt armonizate în continuare. Rezultatul acestei analize comparative ar putea fi apoi integrat în metodologia de supraveghere pentru instituțiile mai puțin semnificative, pentru a asigura o abordare consecventă a practicilor de supraveghere.

În 2022, echipele comune de supraveghere au efectuat analiza tematică privind riscurile legate de schimbările climatice și cele de mediu și au apreciat sprijinul primit din partea funcțiilor orizontale din cadrul BCE, în special având în vedere că analiza s-a desfășurat concomitent cu SREP. În continuare, o etapă importantă va fi integrarea riscurilor climatice în SREP periodic, pentru a se asigura că supravegherea riscurilor climatice devine parte a procesului periodic de supraveghere. În acest scop, MUS lucrează la actualizarea metodologiei sale de supraveghere.

#### **4.5 Combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (CSB/CFT)**

Dincolo de impactul negativ direct pe care spălarea banilor și finanțarea terorismului (SB/FT) îl au asupra societății, un astfel de comportament are, de asemenea, potențialul de a eroda încrederea în băncile individuale și în sectorul financiar în ansamblu, prejudiciind reputația acestuia și având potențialul de a-i afecta stabilitatea și buna funcționare. Încălcările cerințelor în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului au fost adesea legate de deficiențe în ceea ce privește controalele interne de gestionare a riscurilor în cadrul băncilor. Setul de rapoarte<sup>25</sup> publicate în 2019 de Comisie pe tema combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului ilustrează în mod clar mai multe cazuri de supraveghere care nu au reușit să prevină riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

Prin urmare, este esențial ca autoritățile de supraveghere prudențială să țină seama de implicațiile prudențiale ale riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și ca acestea să coopereze în mod eficace cu autoritățile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului. În exercitarea atribuțiilor sale de supraveghere prudențială, BCE trebuie să țină seama de riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului din perspectiva solidității prudențiale a entității supravegheate, întrucât mandatul BCE este limitat de faptul că instituția nu îndeplinește rolul de autoritate de supraveghere în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului.

De la ultima analiză a MUS, mai multe modificări ale legislației UE au clarificat în continuare interacțiunea dintre supravegherea prudențială și supravegherea în materie de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și au mandatat autoritățile de supraveghere prudențială să acționeze în cazul unor informații legate de combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului în domenii precum SREP, acordarea autorizațiilor și evaluările competenței și onorabilității<sup>26</sup>.

Începând din anul 2019 și ca urmare a modificărilor legislative, BCE analizează în mod sistematic implicațiile prudențiale ale riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a

<sup>25</sup> [Report assessing recent alleged money-laundering cases involving eu credit institutions.pdf](#).

<sup>26</sup> A se vedea în special articolele 91 și 97 din CRD, astfel cum a fost modificată prin CRD V.

terorismului în cadrul SREP<sup>27</sup>. BCE a încheiat un acord multilateral cu o serie de autorități de supraveghere privind combaterea spălării banilor/combateră finanțării terorismului a instituțiilor de credit și financiare din statele membre ale SEE, ceea ce a contribuit la intensificarea schimbului de informații. Începând din 2019, numărul autorităților de supraveghere a combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului care au semnat acordul multilateral cu BCE a depășit 50.

În plus, BCE și-a îmbunătățit propriul proces de luare a deciziilor referitor la schimbul de informații relevante privind spălarea banilor și finanțarea terorismului cu autoritățile de supraveghere a combaterii spălării banilor și finanțării terorismului de la ultimul raport al Curții de Conturi Europene privind combaterea spălării banilor<sup>28</sup>, care a evidențiat unele întârzieri în comunicarea de către BCE a informațiilor relevante privind spălarea banilor și finanțarea terorismului către autoritățile de supraveghere a combaterii spălării banilor și finanțării terorismului. În 2019, BCE a înființat o unitate orizontală, care se axează pe aspecte legate de combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului din perspectivă prudencială și acționează ca punct central de contact pentru diferite autorități<sup>29</sup>. Unitatea furnizează sprijin tehnic și o metodologie comună privind aspectele legate de combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului pentru a sprijini echipele comune de supraveghere, asigurând o mai bună coordonare și o abordare consecventă în materie de supraveghere<sup>30</sup>. De exemplu, unitatea orizontală furnizează o listă de semnale de avertizare prudencială pe care ECS le integrează în SREP, ceea ce conduce la o reflectare proactivă a implicațiilor prudenciale ale potențialelor riscuri de spălare a banilor și de finanțare a terorismului în cadrul supravegherii prudenciale. De asemenea, unitatea oferă sprijin pentru supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative în contextul funcției de monitorizare a BCE.

De asemenea, BCE participă în calitate de observator la colegiile de supraveghere a combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului. După cum s-a subliniat într-un raport<sup>26</sup> al ABE, o astfel de participare oferă un canal suplimentar pentru schimbul de informații între BCE și autoritățile de supraveghere a combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului cu privire la instituțiile semnificative pentru care au fost înființate astfel de colegii. Totodată, BCE, în calitate de autoritate de supraveghere prudencială, contribuie la baza de date a ABE privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (EURECA).

Cu toate acestea, mai sunt încă necesare progrese în acest domeniu în ceea ce privește armonizarea abordărilor în materie de supraveghere legate de riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului. Având în vedere că fiecare autoritate de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului are propria metodologie de evaluare a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului, BCE trebuie să lucreze cu metodologii diferite. Acest lucru poate

---

<sup>27</sup> Punerea în aplicare a Ghidului SREP de către BCE în 2019 reflectă abordarea vigilentă a acesteia cu privire la riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului.

<sup>28</sup> În urma auditului CCE, BCE a implementat un proces simplificat de schimb de informații în temeiul acordului privind combaterea spălării banilor (a se vedea Raportul special [Eforturile UE de combatere a spălării banilor în sectorul bancar sunt fragmentate, iar punerea în aplicare este insuficientă](#)).

<sup>29</sup> Autoritățile de combatere a spălării banilor și a finanțării terorismului și unitățile de intelligence financiar.

<sup>30</sup> Noul Ghid ABE privind SREP asigură, de asemenea, o abordare consecventă și armonizată în materie de supraveghere a riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului [[Ghidul ABE privind procedurile și metodologiile comune pentru procesul de supraveghere și evaluare \(SREP\) și testarea la stres în scopul supravegherii | Autoritatea Bancară Europeană](#)].

spori riscul de inconsecvențe în ceea ce privește modul în care sunt abordate riscurile de spălare a banilor și de finanțare a terorismului și modul în care implicațiile prudențiale ale acestora sunt reflectate la nivelul entităților supravegheate.

Pentru a remedia aceste deficiențe, Comisia a propus<sup>31</sup> înființarea unei autorități a UE pentru combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului (AMLA), care să dețină un rol central în consolidarea cooperării și facilitarea schimbului de informații între toate autoritățile de supraveghere implicate, după caz, conducând, prin urmare, la îmbunătățirea în continuare a modului în care implicațiile prudențiale ale riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului se reflectă în supravegherea prudențială.

## 5. Impactul MUS asupra funcționării pieței interne

Finalizarea uniunii bancare rămâne una dintre prioritățile de politică ale UE. S-au înregistrat deja progrese semnificative în direcția unei piețe bancare mai unificate prin instituirea MUS și a mecanismului unic de rezoluție. Aceste mecanisme au fost create pentru a depăși problemele evidențiate de crizele financiare anterioare. În unele cazuri, ele au condus la fragmentarea pe țări a grupurilor bancare transfrontaliere integrate pentru a gestiona crizele bancare cu resurse naționale. MUS a instituit o supraveghere bancară solidă pentru întreaga uniune bancară, care contribuie la contracararea fragmentării pieței bancare și la urmărirea unor interese europene reale. Cu toate acestea, provocările politice și de politică persistente întâmpinate în procesul de finalizare a uniunii bancare s-au dovedit a fi, până în prezent, un obstacol în calea realizării unei piețe interne pe deplin eficiente pentru sectorul bancar.

În acest context, există limite ale impactului pe care simpla eficacitate a MUS îl poate avea asupra pieței interne. Activitățile de supraveghere bancară centralizată pe care MUS le desfășoară încă de la înființarea sa, inclusiv cele ca răspuns la crizele din ultimii ani, pot fi considerate ca având o contribuție semnificativă la consolidarea încrederii între statele membre prin asigurarea unei reziliențe sporite a sectorului bancar din UE și prin îmbunătățirea cooperării privind supravegherea bancară la nivelul UE<sup>32</sup>. Într-adevăr, schimburile cu ANC-urile au evidențiat progrese clare în ceea ce privește integrarea acestora în procesul de luare a deciziilor legat de aspecte ce țin de supraveghere, precum și o comunicare îmbunătățită și o participare sporită la definirea priorităților și a strategiei în materie de supraveghere, alături de o mai bună punere în comun a resurselor de supraveghere pentru inspecțiile transfrontaliere. În plus, MUS a contribuit la reducerea efectivă a riscurilor în sectorul bancar din UE, realizând progrese semnificative în ceea ce privește îmbunătățirea gestionării de către bănci a riscurilor aferente creditelor neperformante<sup>33</sup>. Cu toate acestea, deși MUS a continuat să funcționeze mai bine în ultimii ani, ajunând la maturitate și evoluând ca instituție, impactul său asupra bunei funcționări a pieței interne rămâne limitat de provocările politice cu care se confruntă uniunea bancară. În practică, acestea se reflectă într-un anumit grad de segmentare a pieței de-a lungul

---

<sup>31</sup>[Propunerea Comisiei de instituire a Autorității pentru Combaterea Spălării Banilor și a Finanțării Terorismului.](#)

<sup>32</sup> În acest sens, BCE a adoptat recent un memorandum de înțelegere cu cele șase ANC-uri din statele membre ale UE neparticipante la MUS, astfel cum se prevede la articolul 3 alineatul (6) din Regulamentul privind MUS.

<sup>33</sup> Conform datelor BCE, volumul creditelor neperformante din sectorul bancar din UE a scăzut cu 64 % față de 2015. Linkul este disponibil aici:

<https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/speeches/date/2023/html/ssm.sp230208~4ee762ce05.ro.html>.

frontierelor naționale și, de asemenea, într-o consolidare limitată între băncile cu sediul în diferite state membre.

O preocupare care a fost semnalată la momentul instituirii MUS a evidențiat riscul ca acesta să creeze modele diferite de integrare între băncile din statele membre participante și băncile din statele membre neparticipante, conducând astfel la o fragmentare a pieței interne. În practică, această preocupare nu s-a materializat, deoarece, pe de o parte, integrarea în sistemul bancar din statele membre participante este încă insuficientă; pe de altă parte, cooperarea dintre BCE și autoritățile competente din statele membre neparticipante s-a derulat fără probleme, în special prin intermediul colegiilor și al schimburilor de informații bazate pe cadre solide (memorandumuri de înțelegere).

## 6. Concluzii

Analiza efectuată pe parcursul analizei și redată în prezentul raport susține ideea că MUS a devenit o organizație matură care funcționează bine. La peste 8 ani de la înființare, MUS s-a dovedit a fi o autoritate de supraveghere respectată, capabilă să își îndeplinească mandatul, astfel cum se prevede în Regulamentul privind MUS.

De la ultima analiză, MUS a continuat să își îmbunătățească practicile de supraveghere și să își consolideze autoritatea. În ultimii ani, acesta a dezvoltat practici de supraveghere mai bine armonizate, mai transparente și mai ușor comparabile, de exemplu pentru stabilirea respectării de către bănci a cerințelor din Pilonul 2 și a orientărilor din Pilonul 2, precum și pentru evaluările privind competența și onorabilitatea efectuate. Aceste îmbunătățiri au avut un impact pozitiv asupra cooperării strânse dintre BCE și ANC-uri, care reprezintă o dimensiune importantă și unică a MUS. Feedbackul primit în cursul analizei în legătură cu această cooperare a fost foarte pozitiv și a evidențiat încrederea reciprocă care există între BCE și ANC-uri, inclusiv cele care participă la MUS prin intermediul unei cooperări strânse. La rândul său, acest lucru permite MUS să își dezvolte în continuare abordarea bazată pe riscuri a supravegherii, astfel cum reiese din proiectul-pilot aferent SREP. Aceasta are ca rezultat o alocare mai eficientă a resurselor.

De asemenea, MUS s-a dovedit capabil să se adapteze rapid la noile provocări în materie de supraveghere, precum și la evenimente defavorabile neprevăzute. În urma analizei s-a constatat că MUS a fost, în general, apreciat, inclusiv de părțile interesate din sector, pentru combaterea cu celeritate și flexibilitate a provocărilor generate de criza provocată de pandemia de COVID-19. Totodată, MUS se dovedește a fi proactiv și capabil să adopte o abordare anticipativă a supravegherii bancare, după cum o demonstrează eforturile sale în domeniul riscurilor legate de schimbările climatice.

Analiza a evidențiat, de asemenea, unele domenii care vor necesita o atenție continuă. În primul rând, MUS întâmpină dificultăți legate de disponibilitatea competențelor necesare pentru desfășurarea activității de supraveghere în domenii foarte specializate. Aceasta limitează posibilitatea de a acorda prioritate activității în domenii precum riscurile asociate TIC/riscurile cibernetice și evaluările modelelor interne. În al doilea rând, constatările analizei au subliniat importanța comunicării și cooperării externe. Deși s-a îmbunătățit transparența față de entitățile supravegheate cu privire la inițiativele de supraveghere, comunicarea cu părțile interesate relevante continuă să fie importantă, pentru a se asigura că acestea înțeleg așteptările și

rezultatele urmărite de autoritățile de supraveghere. În ultimii ani, MUS a depus, de asemenea, eforturi considerabile în cadrul cooperării sale cu alte autorități de supraveghere, cum ar fi Mecanismul unic de rezoluție, Autoritatea Bancară Europeană, autoritățile de combatere a spălării banilor, autoritățile de supraveghere nebanară și autoritățile de supraveghere din țări terțe. În acest scop, MUS a încheiat memorandumuri de înțelegere cu multe dintre acestea. În anii următori, este important să se asigure că acestea sunt utilizate în mod eficace, în special în ceea ce privește cooperarea cu autoritățile de supraveghere nebanară, ceea ce conduce la rezultate mai bune în materie de supraveghere. În al treilea rând, un ultim domeniu care va necesita o atenție suplimentară, dar care se află în afara controlului direct al MUS, se referă la armonizarea anumitor domenii legislative. Analiza a evidențiat dificultățile cu care se confruntă MUS în domeniul evaluării competenței și onorabilității, al competențelor de sancționare și al combaterii spălării banilor, în care MUS depinde în mare măsură de legislația națională. Supravegherea ar beneficia de pe urma unui cadru juridic mai armonizat, întrucât acesta ar răspunde preocupărilor legate de condițiile de concurență inegale din cadrul MUS.

În ansamblu, analiza nu a identificat domenii care ar necesita, în această etapă, modificări majore ale Regulamentului privind MUS. Comisia concluzionează, pe baza informațiilor obținute în cursul analizei, că pilonul de supraveghere al uniunii bancare este în prezent bine consolidat și funcționează în mod eficace. Prin urmare, acesta ar trebui să inspire încredere în oportunitățile pe care le-ar putea oferi o uniune bancară finalizată, nu în ultimul rând pentru piața internă.